

Forord

Kirkegårdskulturen har mange aspekter. Økonomiske, kunstneriske, kulturelle, grafiske, gartneriske, poetiske og historiske. Det vil også afspejle sig i dette årsskrift. Og vi kommer vidt omkring. Vi vil bevæge os på de hjemlige kirkegårde, men bliver også taget med til Norge, Pakistan og England.

Departementschef i Kirkeministeriet Finn Langager Larsen skriver om de nye regelsæt for kirkegårdstakster, der trådte i kraft 1. september. Det er et foredrag, som Finn Langager Larsen holdt på bedemændenes seminar i Odense, som vi har fået lov til at bringe, da det har stor interesse for foreningens medlemmer.

Elof Westergaard fortæller om engle, dejlige engle skabt til gravsteder af sten- og billedhuggerne Torvald og Ejgil Westergaard.

Mange trossamfund har deres egen kirkegårdskultur (og her skulle man måske kalde det gravpladskultur). Cora Døving fortæller om, hvorledes integrationen afspejler sig i den norske kirkegårdskultur, hvor man er åben for at indrette begravelsespladser til flere trossamfund på de offentlige begravelsespladser. Samme kirkegård, men flere trossamfund, og her er også dyrkere af asatroen. Problemet med indviet eller ikke indviet jord tilsyneladende løst meget pragmatisk. Døvings artikel behandler primært de muslimske begravelsespladser og fremhæver såvel lighedspunkter som forskelle på de muslimske og de traditionelle norske grave.

Lise Gram har kastet sig over de poetiske sider af kirkegårdskulturen. Hun skriver om kirkegårdens poesi og følger, hvorledes kirkegårde er beskrevet af digterne, som f.eks. Johannes Ewald, Viggo Stuckenberg og Karl Höck, fra midten af 1700-tallet til vore dage.

Karin Kryger gør rede for, hvorledes en aftale om et gravmæle i bogstaveligste forstand gik op i røg. Et fornemt gravmæle af Johannes Wiedewelt på Assistens Kirkegård i København forsvandt på trods af, at Nicolai Kirke havde forpligtet sig til at vedligeholde monument og gravsted "så længe tiden varer".

Hvad med kulturen? spørger Susanne Guldagers inspireret af Poul Henningsen. Hun fortæller om, hvorledes effektiv drift og rationelle plejeplaner også kan være nyttige redskaber til at hjælpe med at bevare kirkegårdskulturen.

Stine Helweg har været til ASCEs (Association of Significant Cemeteries in Europe) kongres i Granada og fortæller om sine indtryk fra mødet.

Hans Broch-Mikkelsen har været til bedemændenes seminar om kirkegårdskultur i Odense og har nogle refleksioner om forskellen på at bevare kirkegårdskulturen og at være i opbrud mod det traditionelle og for det alternative og kreative.

Årsskriftet rundes af med formandens beretning om året der gik og en beretning om årsmødet i Haderslev. Næste år mødes vi til årsmøde i Odense den 17.-18. maj. Men det bliver ikke den eneste gang, vi mødes næste år. Den 14. og 15. november 2010 mødes vi igen til et seminar med titlen Dødens Pris, der vil finde sted i Løgumkloster. Bestyrelsen arbejder hårdt på programmet, som vi håber at kunne sende ud først i det nye år. Men I må endelig allerede nu reservere dagene i jeres kalender, for vi vil gerne se så mange som muligt af jer til seminaret, der vil behandle prissætningen af døden i såvel direkte som overført betydning.

Redaktionen